

JAPANSKO ZELO SKRBI NAJNOVEJŠA SOVJETSKO-ANGLEŠKA POGODBA

Japonsko časopisje je mnenja, da se bo pogodba razširila tudi na Kitajsko in Ameriko in da bo naperjena proti Japonski, Nemčiji in Italiji.

TOKIO, 15. julija. — Rusko-angelsko pogodbo, ki je bila objavljena v nedeljo, smatrajo Japanci za prvi korak pogodbe med Rusijo, Anglijo, Kitajsko in Zedinjenimi državami, katere pogodba bi ogrozila Japonsko. Japonsko časopisje naglašja, da je bila Rusija vedno pripravljena na boj proti vsaki državi, ki bi si hotela ustvariti v Kitajski močnejšo pozicijo kot jo ima Rusija sama, zato je naravno, da bo skušala razširiti sovjetko-angelsko pogodbo tudi na Kitajsko in Ameriko, da si ohrani svojo močno pozicijo v Zunanji Mongoliji in v Kitajskem Turkestanu.

SOVJETI NAGLAŠAJO JUNAŠTVO SVOJIH LJUDI

MOSKVA, 14. julija. — Ponoči je edinica ruskih tankov, katerim je poveljeval poročnik Bekmenev, prispela v vas X. V tasi pa je uzrla posadka prvega tanka skozi špranje večje številke tankov, vozov in vojakov. Proti sovjetskemu tanku je prišel neki vojak. Čim so vojak v ruskem tanku spoznali v prihajajočem vojaku nemškega lastnika, so takoj izprevideli, da so prišli nevedoma v neko rusko vas, ki je bila zasedena po Nemcih. Videli so, da si morajo v naslednjem trenutku izsiliti pot skozi vas.

Naglo so zaprli svoje odprtine in se zaleteli proti sovražniku. Tico so prevozili s polno nalico, stirač pod seboj in strelni material. Ko so bili enkrat iz volj, so ruski tanki nadenili in uničili osem nemških odlopnih avtov in štiri antiletalske topove.

Druge edinice ruskih tankov,

CHURCHILL OBETA NEMČIJI ŠE HUJŠE ZRAČNO BOMBARDIRANJE

Angleške bombe bodo padale na Nemčijo dan za dnem, mesec za mesecem, leto za letom, dokler ne bo strt nacistični režim, pravi angleški premier.

LONDON, 13. julija. — Danes je imel premier Churchill pred skupščino obrambnih delavcev govor, v katerem je dejal, da je Anglija trdna in ne pretresena po desetmesečnem zračnem bombardiranju od strani nemških letalcev, poslej pa bo padala udarec za udarec.

Tudi Nemci morajo okusiti grozo.

"Napočil je čas, da Nemci sani okusijo ono grozo in trpljenje, katero so že dvakrat v našem življenju sprostili na svet," je rekel premier.

"V preteklem mesecu smo ojačali naše zračno bombardiranje na nemška mesta," je rekel Churchill. "Bombardiranje bo močnejše dan za dnem, mesec za mesecem ali leto za letom, dokler ne bo Nemčija na tleh, ali pa, kar bo še bolje, dokler Nemci sami ne obračunajo s svojim nacističnim režimom."

Nato je premier dejal, da s Hitlerjem ne more biti nobene pogodbe premirja in miru, nakar je objubil, da bo tudi Italija dobila svoje.

Tudi "nemška provinca" Italija bo dobila svoj delež. "Zdaj, ko bodo postale daljše noči, bo dobila tudi ta nesrečna

RUSKA HIMNA NA ANGLEŠKEM RADIU

LONDON, 13. julija. — Ko je londonski radio naznanil novo, sovjetsko - angleško pogodbo in vojno zvezo, je godba na radiu zasvirala rusko bojno himno.

Ko pa je dne 3. julija govoril preko moskovskega radia sovjetski premier Joseph Stalin, je sovjetski radio igral angleško bojno koronico.

Ko so pretekli teden nekateri člani angleške nižje zbornice vprašali, zakaj ni radio igral tudi "Internationale", jim je bilo odgovorjeno, da Rusija še ni popolna zaveznica Anglije.

Ruski letalci označujejo Lindbergha za fašista

Svojo poslanico so poslali trije ruski letalci, ki so dovršili svoj polet iz Moskve v San Francisco, ameriškim letalcem.

MOSKVA, 15. julija. — Trije ruski letalci, ki so leta 1937 podvzeli in srečno dovršili svoj nepretrgani 60-urni polet iz Moskve v San Francisco, so poslali danes ob četrti obletnici svojega poleta poslanico ameriškim letalcem, v kateri označujejo Lindbergha za "zancevanja vrednega fašista."

Omenjeni letalci, namreč Mihail Gromov, Andrej Jumašev in Sergej Danilin, pravijo, da je njihove skupna svrha s ameriškim letalci uničenje fašizma in izjavljajo svoje nade, da se bo ameriško in rusko ljudstvo še bolj strnilo v tem skupnem cilju.

Letalci pravijo: "Mi smo prepričani, da vsi ameriški letalci zaničujejo stališče in nazore Lindbergha, ki so jih sovjetski letalci izpregledali in oznanili svetu že leta 1938. Ameriški letalci dobro vedo, za čim gre Lindbergh."

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: Robert P. Ambrose, 17005 Grovewood Ave. in Elsie R. Serola, 384 E. 162 St.; John Blatnik, 3560 E. 81 St. in Elizabeth Bronsil, 3492 Kimmell Rd.; Ivor L. Kelly, 1481 Larchmont Ave. in Emily M. Gera, 1313 E. 187 St. Stanley Lipnos, 5108 Stanley Ave. in Mildred Glavic, 5157 Erwin Ave.; Edmund J. Mihitsch, 6906 Whitney Ave. in Jennie Blatnik, 1365 E. 52 St.; George Mlachak, 4017 St. Clair Ave. in Mollie Martie, 4114 Superior Ave.; Wm. M. Pugel, 6424 Spilker Ave. in Helen A. Jablonski, 8413 Sowinski Ave.; John C. Zak, 1013 E. 78 St. in Helen Kisuric, 888 E. 137 St. Bilo srečno!

Zadnji pozdrav

Vsi pevci in pevke zbora Zarja so prošli, da se snidejo noč, ob 8. uri v pevskih prostorih, da se gre skupno zapet nagrobno pokopnemu Josephu Ileršiču, čigar truplo se nahaja v pogrebni zavodu Jos. Zele in Sinovi. — Tajnik.

V bolnišnici

V Cleveland Clinic bolnišnici se nahaja Frank Miklavčič, iz Geneve, O. Mr. Miklavčič je član društva Naprej št. 5 SNPJ in članstvo ter prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo. Nahaja se v sobi št. 451. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Green obeta vso pomoč angleškemu delavstvu

Robert Minor, tajnik komunistične stranke, poziva na ameriško edinstvo in apelira, da se izpusti Browderja iz ječe.

NEW YORK, 14. julija. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je danes v svojem telefonskem pogovoru z George Gibsonom, predsednikom British Trades Union kongresa, slednjemu zagotovil, da bo dalo ameriško delavstvo vso pomoč angleškemu delavstvu. Green je objubil, da bo pričelo ameriško delavstvo zbirati prispevke za angleške žrtve Hitlerjevega blitzkriega. Z nabranimi prispevki se bo nakupilo živila, obleko, zdravila, obveze in druge potrebščine.

WASHINGTON, 14. julija. — Robert Minor, tajnik komunistične stranke, je pozval nocoj Amerikance k narodnemu edinstvu, ki je potrebno, če se hoče poraziti Hitlerja, ter je prosil, da se izpusti iz ječe Earla Browderja, bivšega tajnika stranke.

Minor je izjavil, da je poraz Hitlerja najvažnejša zadeva pred ameriškim ljudstvom, zlasti pred ameriškim delavstvom. Komunistična stranka je zadovoljna, ker se je zmanjšalo število štrajkov, katerih se je dosti po krivici pripisalo na rovaš komunistov.

Zbornica zahteva od Nessa preprečitev dinamitiranja

Zadnji predmet vandalizma in dinamitiranja sta bili dve cvetličarni, na Carnegie Ave., in na Buckeye Road.

Mestna zbornica je snoči soglasno sprejela resolucijo, v kateri zahteva od Eliota Nessa, ravnatelja za javno varnost, da slednji nemudoma uvede obširno preiskavo v zadnje neprestane eksplozije bomb v Clevelandu.

Dalje zbornica zahteva od Nessa, da slednji prepreči nadaljnje eksplozije in da poda zbornici nato svoje tozadevno poročilo.

Zbornica je sprejela omenjeno resolucijo po razdejanju dveh cvetličarn po bombah, in sicer na Carnegie Ave., in Buckeye Rd., ki ju lastuje Martin M. Orban, kakor tudi radi ostalih petih dinamitiranj, ki so se priemerila izza 1. januarja.

Neki uradnik departmeta za javno varnost je dejal: "Kaj pa prav za prav člani zbornice mislijo, da delamo v tem departmetu?" Nato pa je sam odgovoril na to vprašanje: "Mi preiskujemo ta dinamitiranja že ves čas, odkar se dogajajo in storimo vse, kar je v naši moči, da jih preprečimo."

Na operaciji

V Cleveland Clinic se je podal v svrhu operacije dobro poznani trgovec iz E. 222 St. Fred Jazbec. Obiski začasnno niso dovoljeni. Želimo, da bi se mu lju-bo zdravje čimprej povrnilo!

Seja

Nocoj ob 7:30 se bo vršila seja ženskega odseka Slovenske Zadrage.

NEMCI OMALOVAŽUJEJO PAKT

BERLIN, 14. julija. — Nemci skušajo omalovažiti sovjetsko - angleško pogodbo, o kateri pravijo, da je popolnoma nevažna z ozirom na vojaško situacijo. "Dogodki so napredovali že tako daleč, da se ne more danes nič več dvomiti tako o razdejanju ruskega boljševizma kakor angleške plutokracije", izjavljajo nacistični krogi.

Rimski radio pa pravi, da je "rusko - angleški pakt dobro znamenje za nas." Radio je dalje ugotovil, da je značilno in vredno naglasenja tudi dejstvo, da je bil enak pakt sklenjen med Francijo in Anglijo, preden je prišla katastrofa nad Francijo.

Nemški in laški konzuli odpotujejo danes iz Amerike

Konzularno osobje v San Franciscu je najelo troje letal za prevoz v New York.

NEW YORK, 14. julija. — Tukaj čaka danes nad 450 nemških in italijanskih konzulov, konzularnih uradnikov in članov njihovih rodbin, na odhod parnika West Point, s katerim bodo jutri odpotovali v domovino. Med temi nemškimi in italijanskimi potniki sta tudi dr. Manfred Zapp in Guenther Tonn nemška časnikarja, ki so ju držale ameriške oblasti doslej na Ellis Islandu.

SAN FRANCISCO, 14. julija. — Šestnajst nemških konzularnih uradnikov v San Franciscu je najelo danes troje velikih potniških letal, ki jih bodo prepeljali v New York, kjer se bodo vkrcali na ameriški parnik West Point, ki bo vso družbo prepeljal v Evropo.

Konzularno uradništvo, kateremu načeljuje Fritz Wiedemann in dr. Hans Borchers, je nameravalo odpotovati z nekim japonskim parnikom na Japonsko, toda ker niso dobili zagotovila, če ne bo morda parnika ustavila na Pacifiku kakšna angleška bojna ladja ter vzela Nemce s krova, so se odločili odpotovati z letali v New York. S seboj imajo 129 kosov prtljage, ki tehta 9,956 funtov. V enem letalu so odstranili vse sedeže, da so naredili prostor za prtljago.

Mladenčič umrl

V soboto zvečer je v mestni bolnišnici preminil Boltesar Pavuncic, star 27 let, stanujoč na 1402 East 49th St. Tukaj zapuščja samo 15 let staro sestro Anno. Rojen je bil v Clevelandu. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Pavla, nato pa na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin!

V blagajno

Ker se niso udeležili piknika soc. kluba in zbora "Zarja", so prispevali v društveno blagajno: Roše Vičič \$2.00; Frank Suhadolnik \$1. in neimenovan \$1. Lepa hvala vsem! — Tajnik.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Florence Tomsick, hčerka Mrs. M. Tomsick, 5211 Luther Ave. in Mr. Frank Pirnat, sin Mr. in Mrs. Blaž Pirnat, 6619 Edna Ave. — Čestitamo!

RUSI POROČAJO O VELIKI POMORSKI IN ZRAČNI ZMAGI

Šestnajst ladij v nemškem konvoju je bilo pogreznjenih. — Mnogo transportnih parnikov potopljenih.

NEMCI POROČAJO, DA SO ZAVZELI MOGILEV

MOSKVA, 15. julija. — Oficijelno rusko poročilo naznanja, da je bilo tekom velike ruske pomorske in zračne zmage na Baltiku pogreznjenih ali zažganih 30 nemških ladij, ki so bile natrpane z vojaštvom in s tanki, in nekaj rušilcev. 16 ladij je bilo definitivno pogreznjenih.

Ruska armada že tretji zaporedni dan uspešno zadržuje nemško ofenzivo, naperjeno proti Moskvi, Leningradu in Kijevu, in povzroča s svojimi protinapadi Nemcem težke izgube. Velike nemške izgube na morju Nemci so imeli silne izgube na svojem vojaštvu, ko so jim Rusi pogreznili trinajst transportnih parnikov in en parnik, na katerem so bili nатовorjeni tanki in druge potrebščine. Dva nemška rušilca, ki sta spremljala konvoj, sta bila pogreznjena, na tretjem pa je izbruhnil požar.

Rusko poročilo naznanja, da niso imeli Rusi nobenih izgub ne na ladjah ne na letalih. Srditi boji na treh sektorjih Ruski komunikacije naznanjajo o srditih bojih na treh glavnih sektorjih 1,800 milj dolge fronte, kjer si Nemci prizadevajo prodreti skozi vitalno važno rusko črto.

Zapadno od Kijeva so Rusi uničili 3,000 Nemcev in 100 nemških tankov. Včerajšnje poročilo naznanja, da je dobila ruska zračna sila zdaj popolno nadlavo v zraku nad Nemci ter da je uničila več kolon tankov in nemških letališč daleč zadaj za fronto. Ruska zračna sila je tudi bombardirala Rumunijo, vključno Bukarešto in važna rumunska oljna polja v Ploestiju.

Tekom nedelje je ruska zračna sila uničila 94 nemških letal, dočim jih je sama izgubila samo 12.

Nemško poročilo BERLIN, 15. julija. — Tukaj se naznanja, da so Nemci zavzeli važno rusko utrjeno mesto.

Redna seja

Člane in članice društva "Slovan" št. 3 S. D. Z. se opozarja, da se udeležijo redne seje, v sredo, 16. julija, točno ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prosi se vse, da ste gotovo navzoči, ker se bo ukrepalo glede proslave 30-letnice obstanka društva. — Tajnik.

Zopet doma

Iz Hot Springs, Ark. so se vrnile na svoje domove poznana Mrs. Rosie Zupančič, 15232 Waterloo Rd., Anna Hočevar in Martha Jovic.

NAČRTI ZA NOVO ANGLEŠKO-RUSKO STRATEGIJO V SKUPNI VOJNI

Načelnik ruske vojaške misije in njegov pomočnik, ki je strokovnjak v mehanizirani vojni, sta odletela z letalom v Moskvo k posvetom.

LONDON, 15. julija. — Načelnik sovjetske vojaške misije v Londonu in njegov svetovalec strokovnjak v mehanizirani vojni, sta danes zopet v Moskvi, kamor sta odšla na "posvetovanje", iz česar sledi, da je bil na rejen nov načrt rusko - angleške strategije proti Nemčiji.

Dejstvo, da je načelnik ruske vojaške misije odletel z letalom nazaj v Moskvo že po enotedenskem bivanju v Londonu in da je odnesel s seboj rusko - angleški pakt, pomeni, da se bo kmalu pričela dejanska akcija medsebojne pomoči.

Častnika sta odletela v soboto iz Londona.

V soboto sta odletela na tajnem iz Londona ruski general Golikov in njegov pomočnik polkovnik Dragun, ki je specialist mehanizirane vojne. Sovjetsko poslanstvo v Londonu naznanja, da sta oba visoka ruska častnika že dospela v Moskvo.

Pakt med Rusijo in Poljsko

Dalje je bil sklenjen med Rusijo in Poljsko pakt, s katerim priznava Rusija Poljski pravico do njene neodvisnosti, in ki dalje določa formiranje armade iz 200,000 Poljakov, ki se nahajajo zdaj kot vojaški ujetniki v ruskem ujetništvu.

Angleški vojaški opazovalci položaja govore danes bolj previdno in niso več tako optimistični glede položaja na vzhodni fronti.

Svarilo proti stavkam Ayr, Škotska, 14. julija — W. Lawther, predsednik organizacije Mine Workers Federation of Great Britain, je na konvenciji federacije izjavil: "Mi ne bomo tolerirali nobenih štrajkov, čeprav se sliši mrmljanje glede nizkih plač."

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RUSKO-ANGLEŠKA POGODBA

Velika Britanija in Rusija sta zapečatili zdaj svojo vzajemno vojaško pomoč s formalnim sporazumom. Objavili sta si namreč vzajemno pomoč proti skupnemu sovražniku—nacizmu. Obe državi sta se tudi obvezali, da ne bosta sklenili separatnega miru.

Res je sicer, da niso pogodbe te dni mnogo vredne. Kadarkoli se temu ali onemu nasilniku zljubi, pogodbo enostavno potepta in napade državo podpisnico.

Toda sedanja pogodba med Rusijo in Anglijo pa bo po vsej priliki bolj držala kot drže ostale podobne pogodbe. Nemčija sanja že dolge generacije o ekspanziji na račun Anglije in Rusije, in to dejstvo je močnejše kot ideologija, ki približuje ti dve državi drugo k drugi. Naj je namreč ruska diktatura caristična ali komunistična, v Londonu se dobro zavedajo, da jim slednja ni niti izdaleka tako nevarna kakor nemška agresivnost.

In prav tako se Rusija zaveda, da ji preti njena največja nevarnost od strani Nemčije. Zemljepisni položaj Rusije in Anglije je tak, da morata skupno nastopiti proti sili, ki grozi obema.

Istorično je torej pakt med Anglijo in Rusijo popolnoma razumljiv. Stalin ve, da se ne more nikoli boriti ob Hitlerjevi strani, ker je Hitler sam javno povedal v svoji knjigi "Mein Kampf," da mora Nemčija za vsako ceno dobiti Ukrajino.

Zato je Stalin potrpežljivo igral svojo igro. Resnica je, da je na eni strani omogočil Hitlerju pričetni vojno, toda na drugi strani pa je vzel polovico Roljske, katero bi bil sicer vzel Hitler, in Baltsko morje je izpremenil iz nemškega v rusko jezero, in ko je videl, da namerava Hitler invadirati Anglijo, je udaril na besarabsko krilo, na kar je javno izražal svoje simpatije za Jugoslavijo, hkrati pa sabotiral ruske dobave Nemčiji.

Ker so temeljni ruski interesi proti nemški zmagi, je bilo razumljivo, da bosta Anglija in Rusija prej ali slej prišli skupaj. Največje presenečenje pri tem je samo to, da si je drznil Hitler nastopiti proti največji armadi Evrope, dočim ima še vedno več kot dovolj opravka z Anglijo.

Kakor hitro je Hitler napadel Rusijo, je postalo sodelovanje med Anglijo in Rusijo tako rekoč avtomatično. Hitler se je silno zmotil, ker je mislil, da Angleži tako silno sovražijo komunizem, da se zaradi njega ne bodo zvezali z Rusi.

Churchill sicer ne zaupa Stalinu in Stalin ne Churchillu, toda oba imata pred očmi živo potrebo preživetja in obstoja.

Rusija bo nadaljevala vojno, dokler se Angliji ne posreči tako zaposliti nemških vojnih sil da bo s tem preprečena destrukcija ruske armade. Rusija in Anglija sta v popolnoma drugačem položaju kakor je bila Francija, kajti Rusija se lahko umakne onkraj Urala, Anglija pa v svoje kolonije in domovije, odkoder vodi še vedno lahko vojno proti Nemčiji.

UREDNIKOVA POŠTA

Godbeni koncert

Euclid, O. — V petek, dne 18. julija ob 8. uri zvečer, boste imeli zopet priliko slišati lepo ubrane glasove godbenikov Ohio Music Project-a.

Ker so to sami profesionalni godbeniki, bi bilo skoraj sramotno, da bi igrali praznim klopm.

Zato raj vabimo cenjeno občinstvo, da se posluži te prilike, ker večini morate plačati, pa še ne slišite tako ubrane harmonije.

V petek bo pri nas godbeni koncert. Prosta vstopnina.

Vabi direktorij Slovenskega društvenega doma na Rechar Avenue.

A. Ogrin, tajnik.

Piknik društva Mir

Cleveland, O. — Društvo Mir št. 142 SNPJ se marljivo pripravlja za piknik, ki se bo vršil dne 20. julija na S. N. P. J. farmi.

Vsak človek si želi malo razvedrila in zabave po tedenskem trdem delu. V prosti naravi se navzgor svežega zraka in pozabi na vse skrbi in težave.

Ravno na S. N. P. J. prostori dobite tega v obilici, skoraj ga ni pripravnejšega kraja v tej okolici za piknik, kot je ravno tam. Prostor odgovarja najsibito v lepem ali slabem vremenu.

Torej, 20. julija, to je prihodnja nedelja, ima naše društvo piknik. Vabljeni je vse članstvo S. N. P. J. od blizu in daleč,

kakor tudi vsi prijatelji dobre zabave, da nas posetite ta dan. Igral bo izvrsten Jankovičev orkester, v kuhinji bodo pripravljene okusni sendviči in še več drugih dobrot, v točilnici pa izvrstna pijača, sveži zrak in hladne senčice bo pa še za nameček.

Posebno še apeliramo na članstvo našega društva, da se v polnem številu odzove, ker društvo "Mir" ne prireja pogosto veselice in je torej dolžnost članstva, da se enkrat v letu odzove in s tem pokaže zanimanje na pram društvu.

Kdor nima svojega vozila, bo avtobus na razpolago. Prvič bo odpeljal izpred Slovenskega Doma na Holmes Ave., ob 1. uri popoldne in drugič pa ob 3. uri. Ustavil se bo tudi pred Slovenskim delavskim domom na Waterloo Rd.

Na veselo svidenje v nedeljo na S. N. P. J. farmi.

Frances Susel,
zapisničarica

20 tisoč lir za papirne odrezke

Maria Molletto iz Milana šteje že 65 let in to je treba upoštevati, drugače bi ne mogli razumeti, da se je dala na tako lahkomišeln način oženiti.

Na cesti je srečala moža, ki je hodil ves sključen. Menila je, da ga na videz pozna. Njegova žalost jo je ganila, pa ga je vprašala, kakšen je vzrok te žalosti. Odgovoril je, da so pravkar odnesli njegovo hčer v grob. Stara žena ga je malo spremila.

Po poti sta srečala neko neznanca žensko, ki se je predstavljala za Rimljanko. Prišla je iz Zedinjenih držav, da poišče v Milanu nekega dr. Bensija, ki mora stanovati tu neke v bližini. V rokah je držala listnico s nekoliko bankovci po 1000 lir. Zelo nerodno ji je bilo, da ne ve kje prav za prav stanuje, kajti z naslednjim vlakom se mora vrniti v Rim, a denar mora dr. Bensiju na vsak način oddati.

Mollettova in užaloščeni oče sta se ponudila, da jo povedeta do dr. Bensija. Šli so, toda smola je hotela, da Bensi ni stanoval več tam. Baš tiste dni se je bil preselil neznano kam.

Tujka je bila vsa iz sebe. Kaj naj napravi z denarjem, ko mora vendar odpotovati? Vra Mollettova se je ponudila, da bo poiskala doktorja v novem stanovanju in mu denar izročila.

Vsi trije so potem odšli na nje dom. Tam pa je začela tujka malo oklevati, potem ko je nabito polno listnico že položila na mizo.

Ga. Mollettova je razumela to oklevanje, stopila je k svoji omarji in potegnila iz nje neki vrednostni papir za 29.000 lir.

Izročila ga je tujki iz Rima z zaupnim nasmeškom. Tujka je takj kmalu izginila in z njo obupani oče.

Sele tedaj se je stara gospa zmislila, da bi pogledala v listnico in preštela denar. V listnici so bili sami ničvredni papirni odrezki. Policija oba lopova, ki sta jo na tako premeten način oslepila, sedaj zama izšče.

VPRAŠANJA SOCIALNE VARNOSTI

Socialno - varnostne oblasti prejemale večinoma tri vrste vprašanj, ki se tičejo ugotovitve mezdnih zapiskov, dokaza o starosti in selekci se delavcev. Tu imamo odgovore na nekatera tipična vprašanja:

Vprašanje: Kako si more delavec zapomniti imena in adrese vseh svojih delodajalcev skozi dolgo vrsto let, tako da mo-

re ugotoviti zapiske mezd v socialno-varnostnem računu, ko zaprosi za mesečno pokojnino?

Odgovor: Socialno-varnostni zakon zahteva od delodajalca, da mora pošiljati periodična pismena poročila vsakemu delavcu, iz katerih je razvidno, koliko je zaslužil in koliko davka je bilo plačano zanj. Ako delavec ne zna, koliko je bilo vpisano na njegov račun, sme po enkrat na leto vprašati Social Security Board, naj mu sporoči. To je boljše, kakor čakati dolgo vrsto let. Vsaka družina Social Security Board-a ali vaša unija vam more dati dopisnico, ki služi v to svrhu. Nekatere unije držijo zapisnik imen in naslovov delodajalcev članov svoje unije.

Vprašanje: Ako oseba nima rojstnega lista, kaj naj zadostuje za dokaz starosti?

Odgovor: Overovljen prepis rojstnega lista ali overovljen krstni list je najboljši dokaz. Ako pa teh ni, Social Security Board sprejema tudi drugovrstna dokazila, kakor zapis v družinski bibliji, zaprisežene izjave strani ljudi, ki znajo za prošilcevo rojstvo, poročni list, ako je v njem rojstvo navedeno, podatke o rojstvu, navedene v prošnji za kako zavarovanje, vojaške izkaze in druge javne dokumente.

Vprašanje: Ako si kdo prikrbi socialno-varnostno računsko številko v državi New York, potem pa gre delat v drugo državo, ali si mora pridobiti drugo socialno-varnostno računsko karto?

Odgovor: Odločno, ne. Le ena varnostna karta ali listek je potreben za vsakega delavca. Listek, ki ga je dobil v New Yorku, velja v vsaki državi. Ako kdo slučajno ima več listkov in števil, naj drži ono, ki jo je dal delodajalcu in povrne vse druge, pri čem naj prijavi ono številko, ki si jo je pridržal. Social Security Board bo že uredil potrebno, da ostanejo vsi zapisi v enem samem računu. — Common Council.

Spanje - najboljši zdravnik

Človek prespi tretjino svojega življenja. Kdor je na primer doživel 75 let življenja, je preživel celih 25 let! Marsikomu se bo zdelo toliko spanja nepotrebno, vendar, če hočemo ostati do pozne starosti telesno in duševno zdravi in sveži, si ne smemo nikoli priprgovati spanja, ki nam je neobhodno potrebno za počitek. Spanje je naš najboljši zdravnik, najučinkovitejše zdravilo in ima tudi to prednost, da je zastoj.

Človek, ki trdi, da je vso noč spal kakor kamen, se navadno moti prav tako kakor tisti, ki trdi, da vso noč ni zatisnil oči.

Univerzitetni profesor v Chiu dr. Johnson, ki se je celih šest let bavil s proučevanjem spanja, trdi, da tudi človek, ki najbolj trdno spi, v osmih urah spanja 35 krat izpremeni svojo lego. Ker je njegovo spanje mirno in trdno, sploh ne ve, kdaj se je obrnil.

Dr. Johnson je opazoval tudi tiste, ki so se pritoževali radi nespečnosti. Slučajev, ko človek celo leto ni več spal, kakor večsili poročajo časopisi, sploh ni kajti človek lahko vzdrži največ 231 ur brez spanja.

Ce bi pa to mejo prekoratil, bi nastale v njegovem telesu takšne motnje, ki bi izzvale smrt.

Mnogi znameniti možje, ki se preveč visoko cenili svoj čas, se se zadovoljili le z nekaj uram spanja. Tak je bil na primer Napoleon, ki mu je zadostovalo, da je zadržal za 10 minut,

pa je bil spet svež in je lahko nadaljeval delo. Teh 10 minut mu je pomeilo prav toliko, kakor drugemu ena do dve uri spanja.

Pravijo, da je glavni predpogoj dobrega spanja čista vest. To je v glavnem tudi res. Dognalo je, da nobena stvar ne vpliva bolj slabo na spanje, kakor slaba vest. Ugotovili so tudi, da 9 ur spanja popolnoma zadostuje, da se telesu povrne moči, ki jih je bilo izgubilo v 60. urah brez spanja. Predolgo spanje škoduje prav tako kakor preobilno kosilo.

Običajno zaspi človek hitro in spi najtrdnje prvo uro. V drugi uri postane spanje že nekoliko rahlejšje, v naslednjih petih urah pa že polagoma prehaja v prebujenje. Zato sta najbolj dragoceni prvi dve uri spanja. Takrat se krvni tlak zmanjša, srce svobodneje bije, kri je manj alkalčna, strupi, ki se nahajajo v krvi, se izgube.

Povprečno spijo stari ljudje povsem mirno. Ženske potrebujejo 30 odst. več spanja kakor moški. Kdor hoče dobro in zdravo spati, mora predvsem poskrbeti za čisti zrak v sobi in toplo in lahko pokrivalo.

Pred spanjem naj spije steklenico toplega mleka in pomiri svoje misli. Nikoli ne smeš v posteljo preutrujen. Če je tvoje dnevno delo težko, si moraš tudi čez dan privoščiti kratek spanec. Potem boš tudi ponoči bolje spal ...

Znameniti uspehi ruske znanosti

Moskovski listi poročajo o presenetljivem odkritju ruskih učenjakov, akademika Cicina in prof. Deržavina, ki sta ravnokar izročila javnosti sadove svojega mnogoletnega preizkuševanja in raziskovanja. S križanjem sta ustvarila dve novi vrsti pšenice, ki bosta napravili temeljit prekrat v današnjem kmetijstvu. Izvršila sta veliko delo in uresničila napovedi svojega velikega učitelja Mičurina, ki je napovedal, da bo znanost na temelju njegovih odkritij o križanju rastlin kmalu ustvarila mnogoletno pšenico (triticum perenne). Imenovana znanstvenika sta vprašanje rešila vsak na svoj način, tako da sta rusko poljedelstvo obogatila za dva primerka različne mnogoletne pšenice. Na prostoru kmetijske razstave v okolici Moskve sta letošnjo pomlad dala posejati dve njivi pšenice, ki sedaj dozoreva in h katerima romajo tisoči in tisoči prebivalstva ruske prestolnice.

Akademik Cicin je križal pšenico z njivsko piriko, nadležnim plevelom, prof. Deržavin pa se je posrečilo križanje pšenice z visokogorsko ržo s Kavkaza. V obeh primerih je nastala nova pšenična bilka, ki je zelo odporna proti mrazu in proti suši, nje glavna odlika pa je v tem, da se enkratni posevek zanje več let zaporedoma. Požeta pšenica naslednje leto zopet sama zraste iz starih korenin in s tem odpade mnogo napornega dela s plugom in brano. Ruskemu poljedelstvu sta učenjaka napravila uslugo neprecenljive vrednosti, zato je razumljivo, da je odkritje povzročilo v ruski javnosti viharno navdušenje in da vse slavi čudodelnika, ki sta ustvarila novo velekoristno rastlino. Od letošnje žetve bodo razdelili novo žito za posev državnim veleposestvom, preizkuševališčem in večjim kolektivnim gospodarstvom, tako da se bo po par letih na Ruskem sejala samo mnogoletna pšenica. Prihodnje leto se bo ugotovilo, za katere kraje ogromne ruske države je primernejša Cicina in za katere Deržavinova pšenica.

Originalna zavarovanja

Poleg običajnih zavarovanj, kakršne poznamo iz vseh dežel, se sklepajo pogostoma prav nenavadna zavarovalne pogodbe, s katerimi se ponaša posebno Amerika. Mladi zakonci se zavarujejo tam zoper — dvojčke, prav tako pravilno bi bilo seveda reči, da se zavarujejo v korist dvojčkov, kajti zavarovalnina, ki jo izplača zavarovalna družba v primeru, da se rodi dvojček, gre v prvi vrsti otrokom v korist. V zadnjem času so šli nekateri zakonci celo tako daleč, da se ne dajo več presenetiti niti od trojčkov. Takšne pogodbe pa lahko prinesejo kakšno neprijetno presenečenje zavarovalnicam. Tako sta se pred kratkim neka mlada ameriška zakonca zavarovala za primer trojčkov. Ko je družba ugotovila da se ni niti v močeh, niti v ženi družini nikoli primeril porod trojčkov, je izračunala, da je možnost takšnega dogodka enaka 1:5.000.000 in je temu primerno določila zelo nizko premijo. Toda usoda je hotela, da je mlada žena v resnici rodila trojčke in zavarovalnica je morala izplačati ogromno vsoto ...

Da si filmske zvezdnice zavarujejo lepoto, ni v Ameriki nič posebnega. Doslej pa se je enkrat zgodilo tudi to, da je neka ženska sklenila zavarovalno pogodbo za svojo grdnost. To je bila znana francoska igralka Polaire, ki je dobivala visoke gaže baš za svojo značilno grdnost. Ker se je morda res bala, da se bo nekega dne zbudila lepota, se je za visoko vsoto zavarovala zoper to nesrečo ...

Komik Ben Turpin je zavaroval celo svojo škilavost, kajti njegova priljubljenost temelji na njegovi brezprimerni "umetnosti" škiljenja. Plačuje letno premijo, ki mu bo prinesla 100.000 dolarjev, če bi nekoč ne bil več sposoben izvajati tega trika z očmi.

Mnogi goslači in pianisti zavarujejo svoje roke, zavarovalnice pa se branijo sklepati podobne pogodbe z boksači. Nekaj sloviti boksač ni našel niti ene družbe, ki bi jo pripravil do tega, da bi zavarovala njegove pesti zoper poškodbe. Tudi pogodbe, ki so jih doslej često skušale doseči ženske za primer, da bi ne dobile moža, zavarovalnice odklanjajo.

NEMSKI VOJAŠKI GUVERNER SRBIJE

WASHINGTON, D. C. — Po prejetem poročilu je bil imenovan za vojaškega poveljnika preostalih srbskih krajev general Von Schroeder, bivši poveljnik protiletalske obrambe v Nemčiji, ter je že nastopil svojo službo.

KALIFORNIJA ZA JUGOSLAVIJO

WASHINGTON. — Ob priliki svojega obiska pri naših izseljencih v Kaliforniji je poslanik dr. K. Fotič obiskal dne 2. junija tudi kalifornskega guvernerja. Ta mu je tedaj izjavil, da bo čez v znak priznanja naši deželi in našemu narodu odrediti dan, ki se bo v celi Kaliforniji obhajal kot dan Jugoslavije.

Danes je poslanstvo prejelo poročilo, v katerem je rečeno, da je guverner določil za tisti dan 28. julij — na Vidovdan — ko bodo vsi Srbi, Hrvatje in Slovenci pa njihovi ameriški prijatelji mogli na svojih prireditvah zbirati prispevke za tiste, ki so bili prizadeti od vojne v Jugoslaviji, zlasti pa za pošiljanje paketov ujetnikom jugoslovanske vojske na Nemškem in v Italiji.

ŠKRAT

"Gospod direktor, zunaj je mož z dolgo črno brado."
"Povejte mu, da je ne bo bujem."

"Takšna nesramnost! B sem imeti kolo, mati pa kupila drsalke! In sedaj veduje, da se je zmotil Božič."

V stari armadi je bilo več stotniških mest, razmeroma lo pa majorskih. Zato je bila izpitu, ki je določal o napredovanju, večkrat popolnoma mija. Od desetih stotnikov prišel pogosto samo eden majorski most, devet jih je moralo v pokoj. Tako je nekdo pred visoko komisijo stotnik, ki ni bil posebej ljubljen pri svojih predposlanih. Stabili so mu neselje vprašanje:

"Vi stojite s svojo stotniškim dolgem mostu čez široko Zadaj strejla na vas topniški sprejaj vas pa napada konica. Kaj boste naredili?"

"Gospod general," je stotnik, "jaz grem prostov v pokoj!"

LAZNIVA NEMSKA PAGANDA

MOSKVA, 13. julija. — Jetski urad za informacije je javil, da je nemška propaganda razpečala lažne slike o vojnih vojakih. Neke take slike prikazuje "dezertiranje" sovjetskih vojakov. Sovjetski urad pa da prikazuje ta slika ruske jake na manevrih preteklega leta.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Calumet, Mich. — Tudi slavila dne 5. julija zlato zakonca Mr. in Mrs. Martin Marija Mihelič, ki stani na lastni hiši na Waterworks Division, Redka slavnost se je v Kolumbus dvorani na St. ulici na Calumetu.

Dne 2. julija se je pri delu premogovnika v St. Mich. ponesrečil Tone Ivančič. Trgalo mu je dva prsta na sredinec in prstanec in našel se v bolnišnici v Windbergu. Ije se je pri delu v premogovniku ponesrečil Alojz Svigelj, teremu je odrgalo nogo v palu in zdravi se doma.

V Milwaukee, Wisconsin, tislila svoje trudne oči junija Mrs. Anna Goreno v rosti komaj 43 let. Doma je iz fare Bučka na Dolenjasko njeno deklško ime je bilo Damčič. Zapušča žalujejočega proma, dva sinova in eno hčer, ki so še vsi mladoletni. V st. kraju pa zapušča brata J. in Lojzeta, sestro Marijo in sorodnikov.

V Johnsonburg, Pa., je dnevi umrla Frances Rot, 50 let in doma od Sv. T. nad Cerknico. V Ameriko je šla po vojni in tu zapušča tri sinove in dve hčeri, v O. pa brata. Pokojnica je imela dve leti na sladkorju ni.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Kdo lastuje britski imperij?

Norman Angell, odlični angleški publicist, ki se je zlasti proslul kot propagator zblaznja med narodi sveta v svrhu ohranitve miru, je objavil v reviji Survey Graphic članek pod gornjim naslovom, v katerem odgovarja tistim, ki namenoma ali nenamena širijo neresnico glede britanskega imperija ter s tem napeljujejo vodo na Hitlerjev mlin. Angell piše:

Ko je Lindbergh izjavil, da temeljni vzrok za sedanjo vojno leži v dejstvu, da "Britanija lastuje preveč bogastva sveta, Nemčija pa premalo," je izrazil misljenje glede britskega imperija, ki je zelo razširjeno v Ameriki. "Britanija se bori," je izjavil senator Clark tekem debate glede predloge za pomoč Angliji, "da obdrži bogastva svojega imperija." Potem je pristavil, da med "nemškimi nacizmom, italijanskim fašizmom, ruskim komunizmom in britskim imperijalizmom ni mogoče dosti izbirati."

Ta slika Johna Bulla kot plutokratskega veleposesnika, ki ima več zemlje kot pa je more v resnici rabiti, dočim drugim nedostaja "življenskega prostora," je seveda stalen predmet nemške propagande. Hitler vztraja, da je silno krivično, da majhen narod okoli 45 milijonov "lastuje četrtino zemlje."

Za Amerikance je očitno vidna važnost, da vedo, ali je ta slika Britanije resnična. Kajti od pravorekne zavisi, da-li Amerika pomaga pravici ali krivici, svobodi ali navadni imperijalistični sebičnosti.

Kaj so dejstva?

Dejstva so, da Velika Britanija sploh ne "lastuje" imperija. Ne le, da John Bull nima nikakih lastniških pravic v Kanadi, Avstraliji, Južni Afriki, Novi Zelandiji, Novi Fundlandiji ali Irski, temveč angleška vlada od njih ne prejema nobenih davkov, in istotako od nobene svojih kolonij. Ravno nasprotno: britski davkoplačevalci morajo čisto globoko poseči v žep za obrambo in razvoj prekomorskih teritorijev.

Niti ni to vse, ali najvažnejši del.

Angleško ljudstvo niti ne vlada večjega dela svojih prekomorskih "posesti." Kajti tekem zadnjih 70 let je Britanija skozi proces "de-imperijalizacije," tako da to, kar je bil nekoč imperij, je večji del postalo nekaj drugega; nekdanje kolonije so dejansko postale neodvisne države. Dosegle so brez vojne neodvisnost, za katero se je trinajst ameriških kolonij nekdanj moralo boriti.

Kadar je rečeno, da so Kanada, Avstralija in drugi dominiji neodvisne državne tvorbe, večina čitateljev tega enostavno ne verjame. Ampak tu ne gre za nikakoli ugičanje; temveč postavna dejstva.

Ako hočete dobiti pojem, kako velik prepad zija med resnico in obstoječim mnenjem, je treba, da proučimo naslednji odstavek v članku, ki je izšel v new-yorskem "Journal-American":

"Anglija ni še nikoli ničesar izpustila iz svojih rok—bodisi trgovskih koristi, vojaških prednosti, ozemlja ali kako strateško pristanišče... Ali si more kdo predstavljati, da bi Anglija dala iz rok velike zlate sklade v Randu? Gotovo ne."

Kaj more človek na to odgo-

del ameriškega "imperija"?

Isto velja za trgovino. Zednjene države, ki ne "lastujejo" Kanade, prodajo brezprimerno več svojih izdelkov v Kanadi kot pa jih proda Velika Britanija, ki je "lastnica." Kanada izvaža dvakrat toliko v dežele britskega imperija kot pa znaša njen izvoz iz imperija, in trgovina Britanije je bila slej ko prej večja z državami izven njenega imperija kot pa z deželami, ki spadajo v imperij.

Navedimo torej konkretna dejstva, ki jasno pokažejo, kaj je britski "imperij" postal. Avstralijo si moramo n. pr. predstavljati kot narod, ki je prav tako neodvisen kot sta bili Belgija in Norveška pred njunim podjarmljenjem od strani Nemčije; ona ima svoj lastni parlament, svojo lastno armado in mornarico, ki ju kontrolira njen parlament; določa svojo lastno carino, ki čisto zelo resno udari britsko trgovino; sprejema svoje lastne naseljeniške zakone, od katerih nekateri strogo izključujejo gotove razrede britskih podanikov; nastavlja svoje lastne inozemske zastopnike (Kanada in Avstralija imata svoje poslanike v Washingtonu in drugih prestolnicah); posedu svoja lastna kolonije in odvisne teritorije (Avstralija jih ima več na Pacifiku); ima polno moč, obdržati diplomatske stike s sovravnikiom Britanije, ako bi tak hotel (Irski je še vedno nevtralna—nemški poslanik živi v popolnem miru v Dublinu in kakih 300 Nemcev se svobodno kreta po Irski).

Med okoli 60 "posestimj" Britanije obstoje številne oblike vlade. Nekateri—in te so najbolj važne—so neodvisne; nekateri, kot n. pr. Zapadno-indijska obočja, imajo svoje zakonodajne ali zakonodajne svete, in so že blizu praktične samovlade. Od nobenih se ne tirja nobenih davkov, mnoge pa dobivajo izdatno podporo od britskih davkoplačevalcev. Kjer je bila administracija v poglavitem nastavljen iz Londona, je bila čisto slaba. Ampak zlo ni izhajalo toliko iz tendence po izkoriščanju, kot vsled tendence Londona, ne vmešavati se v notranje zadeve. Ako bi bilo n. pr. v Zapadno-indijskih otokih več "imperijalističnega izkoriščanja," tedaj bi bilo tam najbrže manj revščine,

in britskim davkoplačevalcem bi danes ne bilo treba plačevati velikih vsot za pomoč kolonijalnih budžetov.

Ampak kaj pa Indija? Koliko ljudem je znano, da Indija že skozi zadnjih dvajset let dela svoje lastne carinske postave, in da je to oblast že ponovno rabila za izključenje britskih izdelkov? In da je bil indijski trg celo večja z državami izven njenega imperija kot pa z deželami, ki spadajo v imperij.

Zakaj je razvoj Indije proti stanju samovlade počasnejši kot pa narodov kot je n. pr. Kanada, ni težko pojasniti. Indija ni narod, temveč skupina mnogih narodnosti, ki se kulturno, jezikovno, versko in družabno veliko bolj razlikujejo med seboj kot pa se razlikujejo narodni kontinentalne Evrope.

Ta nesporna dejstva pojasnjujejo, zakaj se Britanija obotavlja dati Indiji stalez smostojne vladavine t. j. dominija, zlasti če spričo obstoječega svetovnega položaja. Lahko bi se zgodilo, da bi si Indijo razdelili med seboj dve drugi sili, kot se je zgodilo s Poljsko. Z drugimi besedami, Britanija bi ponovila v silno večjem obsegu položaj, pred katerim se sedaj nahaja, ker je Irski dala neodvisnost. Njen umik iz irskih mornariških oporišč je neizmerno povečal njene obrambne poteškoče ob času, ko se nahaja v smrtni nevarnosti.

Pod britsko vlado je Indija zgradila 36,000 milj železniških prog, s čemur se je silno zmanjšala lakota, ker je mogoče hiter

Ali je realistično, ako se od velike države pričakuje, da bi na ljubo "neodvisnosti" kake druge države izvršila samomor, in to v polni vednosti, da bi s tem samomorom ne služila neodvisnosti take druge države, temveč jo sigurno upropastila? Ali more kdo dvomiti, da bi Irski izgubila svojo neodvisnost tisti trenotek, ko bi Britanija padla? In vsaka možnost za neodvisnost Indije bi izginila, čim bi Britanija sama izgubila svojo neodvisnost.

Britanija med tem pripravlja ljudstva Indije za samovlado. Kako daleč se je že dospelo v tem pogledu, je razvidno iz dejstva, da se danes v deželi, ki šteje skoro 400 milijonov prebivalcev, nahaja komaj tisoč britskih uradnikov. Pri sestavi zakonov, na sodnih, pri upravi mest, javnih naprav, v šolah in bolnišnicah, ne pride niti en Anglež na vsakih tisoč uposlenecov. Vsi ostali so Indijci.

Lek za imperijalizem—za vlado ene dežele nad drugo—ni v tem, da vsaka postane neodvisna; v praksi bi to pomenilo kaos. Izhod je v tem, da države

DON'T BARK

...don't cough! Get pleasant relief from a cough due to a cold with Smith Brothers Cough Drops—Black or Menthol—5¢.

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you.

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

WOMEN!

read how thousands have been able to GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Run-down, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more whole-some food which your body uses directly for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional disorders and give you joyful bubbling energy that is reflected thru your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle.

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend!"

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

If you like MILD cheese flavor here's the kind to get

● Velveeta spreads like butter... slices when chilled... melts and toasts to perfection. Delicious! Contains milk protein, milk minerals, vitamin A and vitamin G.

THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF

HAIR-BREADTH HARRY

GIVE ME BUT A DAY, HEARTLESS WRETCH, TO STAY THIS FORECLOSURE YOU THREATEN AGAINST MY UNCLE'S RANCH!

TUT-TUT! A FEW HOURS IS GENEROSITY ITSELF!

PLEASE! PLEASE! RUDOLPH! HAVE PITY!.....

PERHAPS... IF HARRY WERE HERE...

THAT OUTLAW? WHEN-HEH! LUCKY IF HE ESCAPES THE NOOSE, ME DONE!

AND TO BE SURE A HAGGARD CORNERED FUGITIVE WATCHES THE SHERIFF'S PARTY CLOSE IN ON HIM! IT IS OUR HERO!!

IVAN MATČIČ:

34

V ROBSTVU

Roman tuge in boli

"O vse, vse! Pridi, Marta, do-
volj je pokore! Pridi, hči moja,
vse ti je odpuščeno, ves tisti
greh so izprale solze. Umirajo-
ča mati te kliče, vsaj zadnjo u-
ro usliši nje glas! Marta, kako
mi bo v grobu težko, če te pred
smrtjo ne bom videla! — Saj
prideš, ven, da te še vidim to u-
ro!"

"Toda ne na tem svetu!" za-
šepeče sosed.

"Čujem šepet, ki mi pravi, da
pride. Kaj pa pravite vi?"

"Nič. Siroti se blede!" zaše-
peče sosed v odgovor.

"Kaj je to? Čujete živžanje
vlak?"

"Da, vlak prihaja."

"Marta prihaja, skoro bo tu.
Toda luč ugasuje. Nalijte luč,
poravnajte odejo, kajti Marta
prihaja! Že čujem korake, nalij-
te, pospravite! O kako ste po-
časne!"

"Siroti se blede! Zdale bo po-
nji! Sveča, kje je sveča?"

"Ne sveče, ne, Marto hočem!
O, kako dolgo je ni! Ali bom res
prej umrla? Pridi, hči moja,
pridi! Zadnja ura je tu!"

"Svečo ji prižgite! Glejte, ka-
ko obrača oči!"

"Ne še sveče! Marta, te res
ne bo? — Čujete, zdale prihaja,
razločno slišim njene stopinje!
Dvignite mi zglavje, da jo bolje
vidim! Je že v veži!"

"Uboga, koliko trpiš!"

"Pred vrati stoji, ne upa si
noter! Hče, ne boj se, le vstopi!
Kako se obotavljaš — odri!"

Tedaj se v resnici vrata od-
pro — in v sobo stopi Marta. ...
Medla svetloba luči osveti njeno
bledo obličje, zakrito v temni o-
grinjači, s katerega odseva iz-
raz skrite tuge in boli. ... Za
trenutek vse utihne v sobi. So-
sele odstopijo od postelje in gle-
dajo Marto, ki stoji pri vratih in
se ozira z živimi očmi za mater-
jo. Ko jo ugleda, se zgane in iz-
tegne roke. ...

"Marta!" vzklikne mati z vse-
mi oslabilimi močmi in se skuša
dvigniti v zglavje.

"Mati!" zaječi Marta in plane
k postelji, kjer se zgrudi od sil-
ne boli in trpkega ganotja in
bridko zaihti. ... In z njo zaihte
vse sosed. ...

"Hvala ti, Marta, da si pri-
šla!" trepeče z ustnicami bolni-
ca komaj slišno, da se čuje iz ih-
tenja kot šepet tihe molitve. ...

"Saj sem vedela, da prideš vsaj
v zadnji uri, če ne prej, da bi bo-
lažja ločitev iz te bridke doline.
O, kako mi je vse odleglo! Svin-
čeno breme se mi je odvalilo iz
globine srca, ko te vidim pri se-
bi. Kako sem te objokovala, iz-

gubljena hči moja, kako te ča-
kala v solzah, a te ni bilo!"

"Odpustite mi, mati!" drhti
Marta in se stiska. ... k njenemu
zglavju. "Greh je bil, ki me je
preganjal po svetu in mi ni do-
pustil, da bi se bila vrnila."

"Kako, ali nisi šla za njim v
gručino, kamor te je vedno va-
bil?"

"Nima graščine, njegovi star-
ši so ubožni, pa niso hudobni in
imajo še kopico otrok. V dalj-
nem mestu sem služila pri tujih
ljudih in ječala po domu in po
naši dolini. Noč za nočjo sem
pretakala solze, iztegovala ro-
ke in vas klicala v duhu. V me-
ni ni bilo življenja, okrog mene
sam hlad."

"Kako si shujšala, Marta!" ji
šepne mati. "Siroti si živela v
pomanjkanju!"

"Ne, mati, bili so dobri ljudje
in so me imeli radi."

"Ker si jim garala!"

"Pridnih rok se nihče ne bra-
ni, saj so me ljubili kot hčer, ne
kot dekle! Toda v meni je bil
nemir, spremljala me je večna
tuga. In ko sem čula, da ste po-
kopali očeta, tedaj sem še ko-
maj obstrmela na robu groba."

"Tudi on te je klical, ko je od-
hajal od nas."

"Nisem čula njegovega klica,
le v nemirnem snu se mi je pri-
kazal njegov duh, ki me je spr-
vil, da sem obiskala njegov grob
sredi noči."

"Kako praviš? Nisem te raz-
zumela."

"Od tedaj mi je bilo še huje,
ker tem bolj me je preganjal ne-
mir. In danes v jutro sem čula
vaš klic, ki me je zdrnil. Pridi,
hči moja, ste klicali, mati. In
sem planila iz težkega sna in hi-
tela na pot. Pozno prihajam,
mati, vi ste pri kraju."

"O kako mi je odleglo, ko si
prišla! Zdi se mi, da čutim samo
toplotu v sebi."

"Mati!"

"Pa še praviš, da bom umr-
la. Oh, kako se jim blede tem
jezikavim sosedam, kako se jim
mudi! Ha, svečo so mi tiščale v
roko, ko sem klicala tebe. Kako
mi privošči grob te babure!"

"Mati!"

"Kaj praviš, Marta? Kako pa
Marko? Misliš, da te bo še ma-
ral?"

"Pustimo to, mati!"

"Seveda, pustimo! O Marko,
vsa naša dolina ga ni vredna!
Vse sosed in vaše nališpane in
čenečavaste hčere niste vredne,
da bi ležale v Markovi senci!"

"Mati, pustimo to!"

"Pa se pritepel črn spak in te
premotil! O kako ti zamerim!"

"Ne tega, mati!"

"Ne, ne, dovolj je bilo poko-
re! — Se še spominjaš, Marta,
kako je še bilo pred leti, ko ni
še bilo robstva nad nami? Bili
smo v polju nad vasjo, dekleta
so pela, stari smo se smejali in
z nasladi poslušali vaš zvonki
smeh, delo pa nam je šlo samo
od rok. Pa je prihajal Marko in
Srčanov je prišel in drugi so se
veselili z nami."

"O mati, ne pripovedujte, bo-
li!"

"V nedeljo zjutraj si spletala
kite in rožam si prilivala v gre-
dici pa pela si veselo. Ko je pri-
šel Marko mimo, si mu natrga-
la cvetja in tedaj je vabil k ma-
ši zvon na hribu. Oh, sijalo je
solnce, ki ni nikoli zatonilo. ..."

"Oh, mati, kako boli!"

"Toda ni še bilo preklestva
nad nami, ne ognja pod nami.
Pa je prišlo zlo in nam izpreme-
nilo dolino v pekel! Zlom pa je
prišel črni spak, ki ga še v zad-
nji uri preklinjam. Nagnusnež,
poberi se! Glejte jih, črne spa-
ke, zopet prihajajo! Gorje, pla-
menice imajo, iznova nam požgo
Na pomoč! Gori! Marko, za-
kletniki, pridite, udarite! Glejte
jih požigalce, kako pošastno
gledajo!"

"Kaj vam je, mati?"

"Kdo kliče? Čujete? Ujeda
pojo svoj zlobni spev. Sleher-
no noč ječijo nad Grobljem. —
Duši me — zraka — zraka!"

"Svečo v roko! Molimo!"

"Poklekajte!"

"Mati!"

"Zbogom, Marta! Prevzami
grunt in vse skrbi in tuge!" šep-
ne še mati s poslednjim napo-
rom in prične pojemat. Marta
jo budi in kliče, sosedje molijo
na glas. Ko pa umirajoča izdi-
hne, Marta zaječi in se zgrudi ob
njej.

"Kaj hočem?" reče Marta
strto, ko si opomere po dalj-
šem premolu. "Vse je končano,
nikogar nimam več. Mar naj
grem zopet po svetu?"

"Ne, Marta! Ostan!" jo tola-
žijo sosedje. "Prevzemi posestvo
in skrbi, kakor ti je zapustila
mati. Ostan!"

Marta se odene z ogrinjačo in
reče: "Ostanem. Potrpite le tre-
nutek! Takoj se vrnem." Po teh
besedah odide in hiti v Robsko
na Jeklenov travnik k zvokovo-
du in sporoči kratko:

"Zakletniki, preti vam nevar-
nost. Čuvajte se, ne hodite ni-
kamor, da vas ne zasači oko o-

vađuhov! Ne vprašajte, kdo in
kje, temveč čuvajte se!"

Samo to je sporočila, drugega
nič, in se vrnila domov, kjer je
slonela in čula ob mrtvi materi
do ranega jutra. —

Zakletniki in župnik so dolo-
čili dan in uro pogreba in Mar-
ko je pripomnil:

"Tudi mladina naj se udeleži
pogreba, zato naj jutri ne bo po-
uka! Gospod učenic, Vi ostanite
doma! Ni se treba izpostav-
ljati nevarnosti, ker Vas lahko
bojevnik napadejo. Vas, gospod
župnik, pa morda med potom le
ne napadejo, pač pa najbrže po-
pokopu. Tedaj pa planite za ol-
tar v skrivni rov! Skrbite že
prej, da bodo cerkvena vrata
odprta, a ključ da bo na notra-
nji strani. Ako si pa le drznej-
je napasti izpreved, planemo v
dolino mi, ki bomo skriti na ro-
bu gozda."

"Ne hodite v nevarnost, dragi
moji!" jih svari župnik. "Sluša-
te svarilni glas Marte!"

"Saj ne gremo nikamor iz
gošče, ako ne bo sile," odvrne
Marko mirno.

Pri tem načrtu je ostalo. —

Ko se je bližala ura pogreba,
so hiteli zakletniki skozi gošča-
vo. Marko je postajal nemiren,
ker si je želel videti izgubljeno
Marto. V prsih mu je burkalo
čudno ganotje ob misli na strto
ljubezen, ki jo je pokopal v ne-
znane globine srca. ... Njene za-
morjene kali so silile zopet kviš-
ku in sunkoma rezale v trudo
srce, da je trepetalo v boli. ...

Ničesar ni videl, nikamor krenil
pogleda, nemir ga je gnal dalje
z vso silo skozi goščavo in za
njim so hiteli zakletniki. Ko so
obšli Zeleno dolino, se dvigne iz-
za skale Vohun in se zlobno za-
smeje, Nato lazi pazno za njimi

DOBER PREMAG IN DEVA

sedaj lahko naročite pri
JOE CENTA
1175 Addison Rd.

Oddajte naročila sedaj ali po-
ključite ENdicott 4968

Tino Modic's Cafe

Pri nas dobite vedno mrzlo pivo
Imamo vsakovrstno žganje, vino
in pivo

6025 ST. CLAIR AVE.

Pri nas ste dobrodošli!

V najem

se odda soba. So dve za iz-
brati. Ena soba za dva človeka
ali pa druga (single) za enega.
Poizve se na 5801 Prosser Ave.

Spent Happy Days at
CEDAR POINT
on Lake Erie

FINEST BEACH IN THE WORLD
ALL SPORTS AND AMUSEMENTS

Dance nightly in Grand Ballroom
to famous radio bands such as
BENNY GOODMAN, HENRY BUSSE, BEN
BERNIE, ORRIN TUCKER, and others

On U. S. Route 6, Ohio 2. Roll or bust to Sandusky,
Lake shores at Cedar Point. Ask for folders.
Cedar Point-on-Lake Erie, Sandusky, Ohio.

HOTEL BREAKERS :: 1,000 ROOMS :: MODERATE RATES

od grma v grm, od debela do de-
bla. ...

Na robu gozda posedajo za-
kletniki v grmovje, odkoder se
ozirajo v dolino. Ko se oglasi od
cerkve zvon, tedaj zagledajo po-
greb, ki se pomika iz Groblja. In
Markove osre oči takoj spoznajo
Marto, ki gre upognjena za kr-
sto, odeta v žalno odelo. Marko
zdrgeta, se iztrga izpod grma in
stopi prav na rob, da vidi po
vsej dolini. Odkrije se in šepeče
ves zaverovan:

"Marta, sirota, vse si izgubi-
la! Marta, sprejmi moje tolažilo
ne omagaj, sliši moj bodrilni
glas! Marta, v duhu sem pri te-
bi, v molitvi in tolažbi delim s
teboj tiho žalost, Marta. ..."

Nihče ga ni čul, a Marta dvig-
ne glavo in upre pogled v strmi-
no. ...

"Marko, hvala ti za tolažilo!
Molitev tvoja me bodri, tvoj
daljni glas mi je uteha. ..."

Nihče je ni čul, toda Marko je
razumel šepet njenih ust in je
nepremično zrl v dolino. ...
Zdajci Marta postoji in z roko

**Prav malo rabljene električ-
ne ledenice se dobijo po
\$19.00**

Zakaj bi kupovali led, ko imate
tu priliko kupiti električno
ledenico.

819 E. 185 St.
6104 St. Clair Ave.

Kupi se

opremo za slaščičarno. Kdor
ima kaj primerne, naj sporo-
či svoj naslov v urad "Enako-
pravnosti".

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno pr-
vovrstno delo. Popravljamo stare
čevlje ter imamo polno za-
logo finih, novih moških čev-
ljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

General električne ledenice
General električne kuhinjske
peči

Magic Chef in Tappen kuhinj-
ske peči

kupite vedno po zmerni ceni pri
Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Hiša naprodaj

\$5500. Velika, moderna hiša
s 8 sobami, za eno družino, hra-
stov les znotraj; garaži in ce-
mentiran "driveway". \$500 ta-
koj. Nahaja se na E. 108 St. in
St. Clair Ave.

McKENNA

1383 E. 55 St.

639 E. 108 St.

ENdicott 5282 ali MU.4285

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom

6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978

zamahne v strmino.

"Glejte, Marta nas je zapazi-
la," reče Skalarjev v grmovju.
"Miga nam, da se umaknimo!
Marko, glej, znova je zamahni-
la!"

Marko se zato ne zmeni, ne-
mo zre navzdol in sledi pogrebu.
Medtem se pa neopaženo krade
iz Hudega klanca truma bojev-
nikov in se izgublja v gozd. ...

Pogreb gre skozi Robsko in
zavije v hrib. Turobno kliče
zvon, po vsej dolini se razlega
njegova smrtna pesem in reže v
tišino, iz katere se ne čuje ni-

kak odmev. Zakletniki molče
slušajo zvonjenje, v globoke
sli zatopljeni. V hipu pa, ko
spe izpreved na grobišče, p-
protje zakletnikom za hrib
zelenje se razmakne, jih zdi-
iz sna, a vanje zazija brez
la mrzlih cevi. ...

Zakletniki planejo presene-
ni na noge in se hočejo pogo-
v navzdolje, toda zajamejo
cevi tudi od strani in pogla-
Adulatore jim zavpije: "Niti
raka več, kdor skuša ubežati
na mestu ubiti! Podajte se
boja!"

Naznanilo
in zahvala

S tugo in žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znanec, da je kruta smrt pretrgala nit življenja
našemu predragemu soprogu in ljubljenu očetu

Anton Kausek

Pokojni je umrl dne 13. junija po dolgotrajni mučni bolezn.
Doma je bil iz vasi Skranjača, fara Stična na Dolenjskem, p. d.
Spanov, odkoder je prišel v Ameriko pred 43. leti.

Za časa dolge bolezn. in ob uri žalosti ko je blagopokojnik
ležal na mrtvaškemu odru, so nam bili v veliko tolažbo in pomoč
sorodniki in prijatelji. Imen vseh nam je nemogoče navesti, zato
se tem potom želimo najiskrenejše zahvaliti vsem, ki so kolikaj po-
magali. Iskrena hvala sosedom iz Edna Ave. za pripomočke v bo-
lezni in tolažbo ter pomoč ob hitri uri.

Iz srca smo hvaležni vsem, ki so darovali prekrasne vence, ki
so krasili njegov mrtvaški oder, kot tudi vsem, ki ste darovali za
svete maše, katere se bodo brale v pokoj duše blago-pokojujnika.
Najlepša hvala vsem, ki ste dali svoje arte brezplačno na razpo-
lago pri pogrebu.

Najlepša hvala naj bo izrečena čast. gospodom od fare sv.
Franciška za tolažilne besede in opravljene cerkvene obrede pri
pogrebu, kot tudi pogrebniku A. Grdina in Sinovi za vzorno urejen
pogreb.

Dalje izrekamo najlepšo zahvalo članom društva Dosluzencev
in društva Presv. Srca. Jezusovega, ki so mu izkazali zadnjo čast,
ter onim, ki so nosili krsto pokojnika na njegovi zadnji zemeljski
poti. Hvala vsem, ki ste prišli pokojnega kropiti in ga spremili k
večnemu počitku!

Vsem skupaj še enkrat izrazimo našo zahvalo!

Tebi, dragi soprog in ljubljeni oče in brat, kličemo spavaj
mirno v ameriški grudi! Po trudopolnim delom in težki bolezn. si
zatisnil svoje mile oči in nas zapustil žalostne in potrte. Spomin na
Tvoje dobro srce bomo ohranili med nami za vedno, dokler se
skupno ne snidemo nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

LOUISE KAUSEK, soproga,
ANTHONY in LOUIS, sinova
JOSEPHINE LUDWIG, ALICE KECK in ROSE, hčere
IVANA PERET, sestra.

V Clevelandu, Ohio, 15. jula, 1941.

KOLIKO STORITE ZA
CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z de-
janjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska
kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite
svojemu prijatelju ali znanu, da si jo naroči.
Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa
je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov,
posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite
upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila.
Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

**Naročilna nakaznica na Cankarjev
Glasnik**

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi
druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa
pokličite HENDERSON 5311 — HENDER-
son 5312.

**Lahko jo sporočite našim
zastopnikom — — —**

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653